

สรุปสาระสำคัญ

ความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก
(Comprehensive and Progressive Agreement for Tran-Pacific Partnership: CPTPP)

1. CPTPP คืออะไร

CPTPP เป็นความตกลงทางการค้าเสรีที่ครอบคลุมทั้งด้านการค้า การบริการ และการลงทุน เพื่อสร้างมาตรฐานและกฎระเบียบร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก เช่น การค้าดิจิทัล การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา รัฐวิสาหกิจ มาตรการการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี ความสอดคล้องของกฎระเบียบ มาตรฐานแรงงาน มาตรฐานสินค้า การเกษตรและอุตสาหกรรม กฎหมายสิ่งแวดล้อม ตลอดจนกลไกการแก้ไขข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลและนักลงทุนต่างชาติ เป็นต้น ซึ่งความตกลง CPTPP มีวิวัฒนาการมาจากความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Partnerships: TPP)¹ โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิก จากจำนวนทั้งหมด 12 ประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 สหรัฐอเมริกาได้ตัดสินใจลาออกจากการเป็นประเทศสมาชิก TPP หากแต่ประเทศสมาชิกจำนวน 11 ประเทศที่เหลือ คือ ญี่ปุ่น แคนาดา เม็กซิโก เปรู ชิลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน และเวียดนาม ยังคงยืนยันที่จะเดินหน้าความตกลงต่อไป และเปลี่ยนชื่อใหม่เป็นความตกลง CPTPP ในปี พ.ศ. 2560

2. ความแตกต่างระหว่าง CPTPP และ TPP

- เดิมค่าเศรษฐกิจรวม (GDP) ของ TPP คิดเป็น 38% ของเศรษฐกิจโลก และเมื่อเปลี่ยนมาเป็น CPTPP พบว่า ค่า GDP ลดลงเหลือ 13%
- ขนาดการค้ารวมของ TPP คิดเป็น 27% และเมื่อเปลี่ยนมาเป็น CPTPP ขนาดการค้ารวมลดลงเหลือ 15%
- ความตกลง CPTPP มีรายละเอียดส่วนใหญ่เหมือนกับ TPP (2 ใน 3 ของ 30 ข้อบทใน CPTPP ถูกยกมาจาก TPP) แต่ปรับให้มีความยืดหยุ่นและกฎเกณฑ์ที่ผ่อนคลายนมากขึ้น ในขณะเดียวกันได้ชะลอข้อบัญญัติ (provision) จำนวน 22 ข้อ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเด็นที่สหรัฐอเมริกาให้การสนับสนุน จากความตกลง TPP เดิม เนื่องจากประเทศสมาชิก CPTPP เห็นว่าไม่เป็นประโยชน์ต่อความตกลงมากนัก เช่น
 - ◇ การให้ภาคีทบทวนมูลค่าสินค้าที่จะถูกจัดอยู่ในช่องทางเร่งด่วนในพิธีการศุลกากรเป็นระยะ
 - ◇ การให้นักลงทุนสามารถใช้กลไกระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน โดยสามารถฟ้องร้องรัฐภายใต้สัญญาการลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชน
 - ◇ การยกเลิกการอุดหนุนบริการจัดส่งด่วน โดยผู้ให้บริการไปรษณีย์แบบผูกขาด
 - ◇ การใช้ประเด็นคุ้มครองสิทธิแรงงาน เพื่อเป็นเงื่อนไขในการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

¹ Trans-Pacific Partnership (TPP) หรือ ข้อตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก คือ ข้อตกลงการค้าเสรีของประเทศในแถบแปซิฟิกที่กำหนดขึ้นเพื่อเพิ่มการค้า การบริการ และการลงทุนในกลุ่มประเทศสมาชิก อีกทั้งสร้างมาตรฐานการค้าและกฎระเบียบร่วมกันในเรื่องการป้องกันทรัพย์สินทางปัญญา มาตรฐานแรงงาน กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม และกลไกแก้ไขข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลและนักลงทุนต่างชาติ การเจรจาการค้าภายใต้กรอบ TPP เริ่มต้นจาก P4 ซึ่งเป็นความตกลงการค้าเสรีระหว่าง 4 ประเทศ ได้แก่ บรูไน ชิลี นิวซีแลนด์ และสิงคโปร์ ที่มีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2548 และหลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2551 สหรัฐอเมริกาก็มีความสนใจและได้เข้าร่วมเจรจาเขตการค้าเสรีกับ P4 และได้ชวนออสเตรเลีย เปรู มาเลเซีย และเวียดนาม เข้าร่วมเจรจา ทั้งนี้ สมาชิกที่เข้าร่วม TPP มีทั้งสิ้น 12 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น แคนาดา ชิลี เม็กซิโก เปรู ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน และเวียดนาม คิดเป็น 38% ของ GDP โลก ทำให้ TPP เป็นข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่ใหญ่ที่สุดของโลก

◇ การชดเชยระยะเวลาคุ้มครองสิทธิบัตรเพื่อชดเชยความล่าช้าในการจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือการขึ้นทะเบียนตำรับยา

◇ การคุ้มครองข้อมูลผลการทดสอบยา

◇ การอนุญาตให้จดสิทธิบัตร สิ่งประดิษฐ์ที่มีการปรับปรุงการใช้ใหม่ วิธีการใหม่ และขั้นตอนการใช้ใหม่ในผลิตภัณฑ์เดิม และสิ่งประดิษฐ์จากพืช

◇ การกำหนดระยะเวลาการคุ้มครองลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียงจาก 50 ปี เป็น 70 ปี

◇ การสร้างความโปร่งใสและเป็นธรรมในกระบวนการจัดซื้อยาและเครื่องมือแพทย์ของรัฐ

นอกจากนี้ความตกลง CPTPP ได้มีบทบัญญัติใหม่ที่เพิ่มมา เช่น การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศสมาชิก ทั้งภาครัฐวิสาหกิจและ SMEs การอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน และสามารถเข้าร่วมประมูลโครงการต่าง ๆ ของรัฐในประเทศสมาชิกได้ รวมถึงการสนับสนุนด้านอื่น ๆ เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ สุขอนามัยและมาตรการเพื่อคุ้มครองมนุษย์ สัตว์ และพืช ตลอดจนกลไกการแก้ไขข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลและนักลงทุนต่างชาติ เป็นต้น

3. ข้อบทในความตกลง CPTPP มีอะไรบ้าง

ความตกลง CPTPP ประกอบด้วย 30 ข้อบท (ไม่รวมประเด็นอ่อนไหว) ดังนี้

1. คำจำกัดความทั่วไป: ให้ความตกลง CPTPP ใช้บังคับร่วมกับความตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่ประเทศสมาชิกเข้าร่วมเป็นภาคีไปแล้วก่อนหน้า โดยยืนยันสิทธิและพันธกรณีระหว่างกันภายใต้ความตกลงนั้น ๆ

2. การค้าสินค้า: การเปิดตลาดสินค้าโดยลดหรือยกเว้นภาษีในระดับสูงสุด ซึ่งประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ได้ ยกเว้นอากรศุลกากรไม่น้อยกว่า 99% ของรายการสินค้าทั้งหมด ซึ่งจะครอบคลุมสินค้าเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม โดยสินค้าเกษตรกรรมจะมีระยะเวลาในการทยอยลดภาษี แต่สินค้าอุตสาหกรรมจะยกเลิกหรือลดภาษีในทันที

3. กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า: มีการกำหนดเกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดสินค้า โดยใช้กฎถิ่นกำเนิดสินค้าชุดเดียว (Single set of rules of origin) ซึ่งในภาพรวมจะใช้หลักของการสะสม (accumulation) สำหรับวัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการผลิตซึ่งนำมาจากกลุ่มประเทศสมาชิกทั้งหมด

4. สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม: กำหนดให้ใช้วัตถุดิบในการผลิตเส้นด้ายและผ้าผืนจากภายในประเทศกลุ่มสมาชิก เพื่อเป็นการสนับสนุนเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตและการลงทุนภายในภูมิภาค

5. การบริหารจัดการทางศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า: กำหนดให้มีกฎเกณฑ์ด้านพิธีการศุลกากรที่ยกระดับให้มากกว่าความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (TFA) ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้า เพิ่มความน่าเชื่อถือ กำหนดกระบวนการทางศุลกากรที่โปร่งใส และการบริหารจัดการทางศุลกากรที่สอดคล้องกับความตกลง TFA

6. มาตรการเยียวยาทางการค้า: ใช้มาตรการเยียวยาทางการค้าที่สอดคล้องกับหลักการของ WTO

7. มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช: ส่งเสริมและยกระดับการดำเนินการด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) โดยคำนึงถึงการอำนวยความสะดวก การขยายโอกาสทางการค้า ความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎระเบียบ SPS ที่จะเกิดขึ้นใหม่ ก่อนการบังคับใช้ ทั้งนี้ จะต้องใช้หลักการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์มาประกอบด้วย

8. อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (TBT): มีกฎเกณฑ์ด้านมาตรการ TBT เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า โดยลดหรือยกเลิก TBT ที่ไม่จำเป็น ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติส่งเสริมความร่วมมือ ด้านกฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติด้านกฎระเบียบที่ดี ตลอดจนผลักดันให้มีกลไกการหารือเพื่อให้สามารถจัดการกับ

ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดจาก TBT เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถแสดงความคิดเห็นต่อร่าง TBT ที่จะเกิดขึ้นใหม่ ก่อนการบังคับใช้ได้

9. การลงทุน: มีกฎเกณฑ์ด้านการเปิดเสรี การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการลงทุนที่มีมาตรฐานสูง และครอบคลุม โดยนโยบายการลงทุนจะต้องยึดหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับ ความอนุเคราะห์ยิ่ง ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล มีการเปิดโอกาสให้อนุญาตตุลาการระหว่างประเทศเป็นทางเลือก หนึ่งในการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐและเอกชน ทั้งนี้ สามารถสงวนมาตรการ/สาขาการลงทุนที่ขัดต่อข้อกำหนดได้ โดยอยู่บนพื้นฐานของกฎหมายที่เป็นปัจจุบัน ตลอดจนมาตรการ/สาขาบริการที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษด้วย นอกจากนี้ กรณีจะเวนคืนทรัพย์สิน จะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ มีขั้นตอน และมีการชดเชยให้เหมาะสม

10. การค้าบริการข้ามพรมแดน: ให้จัดทำรายการเปิดบริการเสรีข้ามพรมแดนแบบ Negative list approach ห้ามกำหนดหรือจำกัดในด้านปริมาณของการบริการข้ามพรมแดน เช่น จำนวนของผู้ให้บริการ มูลค่าการซื้อขาย เป็นต้น และห้ามกำหนดเงื่อนไขให้ต้องเข้ามาจัดตั้งธุรกิจในประเทศ รวมถึงการให้สิทธิประโยชน์กับผู้ให้บริการ จากประเทศนอกภาคีที่มีการจัดตั้ง/ดำเนินการในประเทศภาคีนั้นอย่างมีนัยสำคัญ

11. การบริการด้านการเงิน: มีการเปิดตลาดการค้าบริการในระดับสูง โดยเป็นการเปิดเสรีบริการทางการเงิน แบบ Negative list approach ซึ่งสามารถสงวนมาตรการ/สาขาบริการที่ขัดกับข้อกำหนดได้บนพื้นฐานของกฎหมาย ปัจจุบัน รวมทั้งมาตรการ/สาขาบริการที่มีความอ่อนไหวเป็นพิเศษ ทั้งนี้ ต้องยึดหลักการไม่เลือกปฏิบัติ ห้ามกำหนดเงื่อนไข ให้ผู้ให้บริการทางการเงินจะต้องเปิดสาขาในประเทศสมาชิก

12. การอนุญาตเข้าเมืองชั่วคราวสำหรับนักธุรกิจ: เปิดเสรีการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาทุกประเภท business person เช่น นักธุรกิจ ผู้ให้บริการตามสัญญา ผู้โอนย้ายภายในบริษัท ผู้ให้บริการวิชาชีพอิสระ และนักลงทุน

13. บริการโทรคมนาคม: กำหนดเกณฑ์การให้บริการที่มีมาตรฐานและครอบคลุม เช่น การเข้าถึง และการใช้บริการโทรคมนาคมสาธารณะ การเชื่อมต่อโครงข่าย การคงสิทธิเลขหมายและการเข้าถึงเลขหมาย บริการ ข้ามเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระหว่างประเทศ การปฏิบัติต่อผู้ให้บริการโทรคมนาคมอย่างเท่าเทียมกัน การแข่งขัน ที่เป็นธรรม และการเข้าถึงระบบเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศ

14. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce): ส่งเสริมความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคในการพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ และหลีกเลี่ยงการสร้างอุปสรรคที่ไม่จำเป็นต่อการใช้และพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมุ่งเน้นให้มีการ ทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งครอบคลุมประเด็นสำคัญ เช่น การยกเว้นการเก็บภาษีศุลกากรสำหรับการ ส่งผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นการถาวร การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ เป็นต้น ทั้งนี้ อาจมีระยะเวลาปรับตัวกับประเทศภาคีเพื่อให้การดำเนินการสอดคล้องกับมาตรฐาน

15. การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ: กำหนดให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐจะต้องมีความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ มีการเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และให้ประเทศสมาชิกสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐได้ หากสนใจ ทั้งนี้ ให้มีข้อยกเว้นสำหรับการดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการปกป้องศีลธรรมอันดี ความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย การปกป้องชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ พืช การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา หรือมาตรการสำหรับผู้พิการ แรงงานนักโทษ โดยที่ไม่ใช่การเลือกปฏิบัติหรือเป็นมาตรการแอบแฝงในการจำกัดการค้าระหว่างประเทศภาคีสมาชิก

16. นโยบายการแข่งขัน: ให้มีกฎหมายการแข่งขันและหน่วยงานรับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมายแข่งขันและมีบทลงโทษที่เหมาะสมสำหรับผู้กระทำความผิด โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม โปร่งใส และไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ ประเทศ ภาคีจะไม่สามารถใช้กลไกระงับข้อพิพาทของความตกลงกับนโยบายการแข่งขันได้

17. รัฐวิสาหกิจและองค์กรที่มีอำนาจผูกขาด: มีกฎเกณฑ์ กฏระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมาย ที่กำหนดให้รัฐวิสาหกิจและธุรกิจที่ได้รับสิทธิผูกขาดจากรัฐดำเนินการบนหลักการเชิงพาณิชย์ เพื่อให้มั่นใจว่า ในการดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์ (Commerce activities) ของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจผูกขาด จะต้องไม่เป็นการสร้างความได้เปรียบเหนือกว่าเอกชนอื่น ๆ ในประเทศภาคีสมาชิก

18. ทรัพย์สินทางปัญญา: ครอบคลุมเรื่องสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ การออกแบบ และอุตสาหกรรม สิ่งปดขี่ทางภูมิศาสตร์ ความลับทางการค้า ทรัพย์สินทางปัญญารูปแบบอื่น ๆ และการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการในการค้นหา และจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในตลาดใหม่ ซึ่งเป็นประเด็นเฉพาะสำหรับ SMEs นอกจากนี้ สำหรับเรื่องยา และเภสัชกรรม ให้เกิดความสมดุลระหว่างการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ และการเข้าถึงยาสามัญ ตลอดจนระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันระหว่างประเทศสมาชิก โดยประเทศสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันในความตกลง TRIPS Agreement on Public Health และสามารถสงวนสิทธิในการใช้มาตรการเพื่อปกป้องสาธารณสุขของประเทศได้

19. แรงงาน: ส่งเสริมและกำหนดให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ใน 5 เรื่องสำคัญ คือ เสรีภาพในสมาคมและสิทธิในการรวมตัวเพื่อเจรจาต่อรอง การจัดการใช้แรงงานบังคับ ในทุกรูปแบบ การจัดการใช้แรงงานในเด็ก การจัดการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและการประกอบอาชีพ และสิทธิในการมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำงาน นอกจากนี้ มีการกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านแรงงาน ประกอบด้วย ผู้แทนอาวุโสภาครัฐของประเทศภาคีในระดับรัฐมนตรีหรืออื่นใด เพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อบทด้านแรงงานด้วย

20. สิ่งแวดล้อม: ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ความตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ (Multilateral environmental agreement: MEAs) ที่แต่ละประเทศภาคีเป็นสมาชิก รวมถึงนโยบายการค้าและนโยบายสิ่งแวดล้อม ที่จะต้องสนับสนุนกันเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของประเทศภาคีสมาชิกในการจัดการกับประเด็นทางด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการค้า

21. ความร่วมมือและการเสริมสร้างขีดความสามารถ: ให้ส่งเสริมและดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ และเสริมสร้างขีดความสามารถระหว่างกัน เช่น การปฏิบัติตามและการใช้ประโยชน์จากความตกลง การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน ในหลากหลายสาขา เพื่อให้เกิดความเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน และการให้ความช่วยเหลือแก่ SMEs ที่ดำเนินงานในตลาดทั่วโลก ทั้งนี้ ประเทศภาคีสมาชิกไม่สามารถใช้กลไกระงับข้อพิพาทของความตกลงกับข้อบทเรื่องความร่วมมือและการเสริมสร้างขีดความสามารถได้

22. การเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันและการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ: ส่งเสริมเรื่องความสามารถในการแข่งขันและการอำนวยความสะดวกด้านธุรกิจ โดยให้มีการหารือ ร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อมูล และเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่อุปทาน การมีส่วนร่วมของ SMEs และการอำนวยความสะดวกต่อธุรกิจ

23. การพัฒนา: ส่งเสริมนโยบายและการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจทุกภาคส่วน การขยายโอกาสการมีส่วนร่วมของสตรีในด้านเศรษฐกิจ และการพัฒนาในด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมด้านการพัฒนาระหว่างกัน ทั้งนี้ ประเทศภาคีสมาชิกจะไม่สามารถใช้กลไกระงับข้อพิพาทของความตกลงกับข้อบทเรื่องการพัฒนาได้

24. SMEs: ส่งเสริม SMEs ให้สามารถเข้าสู่ระบบห่วงโซ่อุปทานการค้าโลก ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ข้อมูลกฎระเบียบทางการค้าที่เกี่ยวข้องข้องกับการดำเนินกิจการของ SMEs ตลอดจนให้มีการจัดทำเว็บไซต์ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความตกลง ข้อผูกพัน ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎระเบียบและพิธีการด้านศุลกากร ทรัพย์สินทางปัญญา มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า การลงทุน การดำเนินธุรกิจ การจ้างงาน และภาษี ทั้งนี้ ประเทศภาคีไม่สามารถใช้กลไกระงับข้อพิพาทของความตกลงกับข้อบทเรื่อง SMEs ได้

25. ความสอดคล้องของกฎระเบียบ: สนับสนุนให้เกิดความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และความร่วมมือกันระหว่างประเทศภาคีเพื่อให้มีการกำหนดกฎระเบียบด้านการค้าอย่างสอดคล้อง

26. ความโปร่งใสและการต่อต้านคอร์รัปชัน: เพิ่มความแข็งแกร่งของหลักธรรมาภิบาล และแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันภายในประเทศสมาชิก โดยส่งเสริมหรือดำเนินการให้มีความโปร่งใสและแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎหมายระเบียบ ขั้นตอน และการดำเนินการ/ การตัดสินใจทางปกครอง โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการลงทุน

27. กระบวนการบริหารจัดการระหว่างสมาชิก: ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการ CPTPP ประกอบด้วย ผู้แทนจากภาคี มีอำนาจและหน้าที่ เช่น ติดตามการปฏิบัติตามและการดำเนินการตามความตกลง กำกับดูแลการดำเนินงานของคณะทำงานต่าง ๆ ภายใต้ความตกลง กำหนดแนวทางการตีความความตกลง ทบทวนความตกลงตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในความตกลง ตลอดจนพิจารณาข้อแก้ไขความตกลงและรับรองการปรับเปลี่ยนความตกลงในส่วนของภาคผนวกที่กำหนดไว้ในความตกลง

28. การระงับข้อพิพาท: กำหนดกฎระเบียบด้านการระงับข้อพิพาทที่เอื้อให้ประเทศสมาชิกแก้ไขข้อพิพาท การปฏิบัติตามความตกลงได้อย่างรวดเร็ว ผ่านความร่วมมือและการหารือระหว่างกัน หรือการใช้กลไกระงับข้อพิพาทรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสม ทั้งนี้ หากยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ ประเทศสมาชิกตกลงที่จะใช้กลไกระงับข้อพิพาทผ่านคณะผู้พิจารณาที่เป็นธรรม

29. ข้อยกเว้นทั่วไป: กำหนดข้อยกเว้นของความตกลง CPTPP รวมถึงข้อยกเว้นทั่วไป (General Exceptions) ข้อยกเว้นด้านความมั่นคง (Security Exceptions) ข้อยกเว้นสำหรับมาตรการปกป้องชั่วคราวในกรณีที่มีปัญหาเรื่องดุลการชำระเงินและการเงินภายนอกอย่างรุนแรง หรือปัญหาการจัดการเศรษฐกิจมหภาคอย่างรุนแรง ตลอดจนให้ภาคีมีสิทธิปฏิเสธการฟ้องมาตรการควบคุมยาสูบผ่านกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน

30. ข้อบทส่งท้าย: กำหนดวิธีการแก้ไขความตกลง การภาคยานุวัติความตกลง การมีผลใช้บังคับของความตกลง และการถอนตัวจากการเป็นภาคีความตกลง

4. ประเทศสมาชิก CPTPP ที่ไทยได้ทำความตกลง (FTA) ไปแล้ว

- ประเทศไทยยังไม่ได้มีการจัดทำความตกลง FTA คือ แคนาดา และเม็กซิโก
- ประเทศที่ไทยมีการจัดทำความตกลง FTA แล้ว แต่ยังไม่เปิดตลาดไม่ครอบคลุม 100% คือ ญี่ปุ่น และเปรู
- ประเทศที่ไทยมีการจัดทำความตกลง FTA แล้ว และมีการเปิดตลาดเกือบครบ 100% หรือเปิดตลาดแล้ว 100% คือ เวียดนาม นิวซีแลนด์ มาเลเซีย สิงคโปร์ ชิลี บรูไน ออสเตรเลีย

รวบรวมและเรียบเรียง
นางสาวนันทพรภัส สิ้นสุสิทธิ์
วิศวกรปฏิบัติการ
26 มีนาคม 2564

อ้างอิงข้อมูลจาก

1. <https://www.spu.ac.th/fac/business/th/content.php?cid=20653>, สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2564
2. <https://www.csis.org/analysis/tpp-cptpp>, สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2564
3. <https://news.trueid.net/detail/BzgbYDNbGXqQ>, สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2564
4. <https://static1.squarespace.com/static/5393d501e4b0643446abd228/t/5aa0eb95c83025fedf5bf0e4/1520495514061/Policy+Brief+17-11a+TPP11+Suspensions.pdf>, สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2564
5. <https://www.instituteforgovernment.org.uk/explainers/trade-cptpp>, สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2564
6. <https://dtn.go.th/th/negotiation/%E0%B8%AA%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%9B%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AA%E0%B8%B3%E0%B8%84%E0%B8%B1%E0%B8%8D-cptpp-30-%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%97?cate=5ee98b8def41401a28528504>, สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2564
7. <file:///C:/Users/Admin/Desktop/%E0%B8%AA%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%9B%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%AA%E0%B8%B3%E0%B8%84%E0%B8%B1%E0%B8%8D%20CPTPP%2030%20%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%97%20-%202020-06-17%20SOEkk.pdf>, สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2564